

КАЛИГРАФСКА КОЛОНИЈА „ОРФЕЛИНОВИ ДАНИ 2009.“

Након периода од 1844. до 1959. године када су ђаци у нашим основним школама учили краснопис тј. лепо писање, уследиле су деценије мање бриге за лепоту рукописанија. Данас пишемо брзописно, фломастерима, ролерима, хемијским оловкама... а све то је сасвим супротно од лепог писања.

Новом школском реформом 2003. године у наше основне школе поново је уведен (као изборни) предмет „Лепо писање“. Незгода је што је уведен у први разред, јер се онда (сасвим природно) претвара у допунске часове почетног писања. Надамо се да ће изборни предмет „Лепо писање“ ускоро постати предмет за ученике од другог до осмог разреда јер се у Србији све више учитеља и наставника бави **калиграфским** радом са ученицима. У школама раде калиграфске секције и сваким даном нас ученици изненађују са уметнички све вреднијим записима.

Организованији почетак калиграфског писања учитеља и наставника је заправо био „Увод у калиграфију“ Драгана Боснића (семинар за учитеље) одржан први пут фебруара 2006. године у Београду. Подстицај за калиграфски рад су свакако и традиционални конкурс и изложба радова ученика у Баваништу.

Удружење војвођанских учитеља већ три године настоји да се што већи број учитеља и наставника у Новом Саду, Војводини и Србији бави калиграфском уметношћу и да томе уче своје ученике. Калиграфија нас учи уредности, прецизности, стрпљењу, традицији, безграничној креативности... До сада су објављена два рада из калиграфије у Бази знања „Креативна школа“ Завода за унапређење образовања и васпитања (www.kreativnaskola.com), организовано је неколико веома запажених изложби и излагања на великим стручним скуповима учитеља.

Пројекат „Орфелинови дани“ је корак даље у развоју калиграфије у основним школама на територији АП Војводине.

Калиграфска колонија „Орфелинови дани 2009.“ дуго је припремана, одлагана и напokon је уз велике напоре остварена. Организатор је Удружење војвођанских учитеља, ауторка пројекта и колоније „Орфелинови дани“ је Вера Стојшић – Гашпаровски, а покровитељ Управа за културу Града Новог Сада.

Захваљујући свима њима, трећег викенда септембра (19-20.9.2009.) у Основној школи „Јован Јовановић Змај“ у сремској Каменици окупиле су се група ученика, учитеља и наставника калиграфа из седам војвођанских основних школа (ОШ „Ђура Јакшић“ из Кикинде, ОШ „Здравко Гложански“ из Бечеја, ОШ „Јован Јовановић Змај“ из Сремске Митровице, ОШ „Коста Трифковић“ из Новог Сада, Специјална ОШ „Др Милан Петровић“ из Новог Сада, ОШ „Прва војвођанска бригада“ из Новог Сада и ОШ „Јован Јовановић Змај“ из Сремске Каменице).

Вишеструки циљеви ове јединствене колоније су у потпуности остварени јер су учесници колоније:

- склопили међусобна познанства и трајне везе,
- упознали живот и дело нашег чувеног калиграфа Захарија Стефановића Орфелина,
- упознали и проучавали најстарије сачуване српске калиграфске записе (Мирослављево јеванђеље, Душанов законик...),
- упознали и усвојили старе техника калиграфског писања,
- упознали постојећу литературу о калиграфском писању,
- посетили Змајев музеј у Сремској Каменици и анализирали музејске калиграфске записе,
- упознали радове новосадског калиграфа Светозара Пајића Дијака (изложени - Душанов законик, Карејски типик Светог Саве, Октоих, Псалтир...),
- представили своје вештине кроз нове калиграфске радове,
- снажно подстакнути на даље бављење калиграфијом,
- доживели Нови Сад као стари центар калиграфске уметности...

У савременом свету све већа пажња се поклања традиционалним занатима и вештинама. Србија има изузетно богату калиграфску баштину која је, на жалост, вековима била запостављена и уништавана. Велики део вредних записа је заувек и неповратно нестао кроз честа ратна пустошења. Мало сачуваних записа чува се у музејима и манастирским ризницама Србије. Треба знати да се знатан део српског културног блага још увек налази ван граница Србије (у библиотекама, музејима, дворовима, манастирима и приватним колекцијама страних држава). Надајмо се да ћемо бити довољно мудри и јаки и да ћемо једнога дана све наше вредне записе вратити и сакупити на српском тлу чувајући их за многа будућа поколења, а ученике ћемо учити да цене калиграфску уметност.

Калиграфска колонија „Орфелинови дани 2009.“ је успешно завршена (можете погледати на сајту www.uvu.rs), ученици, учитељи и наставници развијају даље своје калиграфске вештине, а Удружење војвођанских учитеља почиње планирање манифестације „Орфелинови дани 2010.“ већ за јануар наредне године.